

Räddnings Plankan

Nr 4 2019

En webbtidning för erfarenhetsutbyte inom området skydd mot olyckor utgiven av RäddSam F

RäddSam F är ett samarbetsorgan för 13 kommuner i Jönköpings län och Ydre kommun i Östergötlands län samt SOS Alarm.

RäddSam F önskar God Jul

Då har det blivit tid för mig att snart säga tack och förhoppningsvis på återseende. Efter nästan 42 år inom räddningstjänsten är det dags att gå i pension och ta nästa steg i livet. Den sista mars loggar jag ut för sista gången.

Min bana inom det här yrket påbörjades genom att jag blev tillfrågad av en arbetskamrat på den bilverkstad jag jobbade, om jag ville söka jobb som deltidbrandman i Vetlanda. Jag var då 22 år och hade väl egentligen aldrig tänkt tanken att jobba som brandman.

Jag fick jobbet och satte för första gången min fot på en brandstation våren 1978. Efter en ganska kort tid insåg jag att detta var något som jag skulle vilja jobba med på heltid. För att vara behörig att söka till brandmannautbildningen var man tvungen att först vara anställd på räddningstjänsten, och det var arbetsgivaren som sökte för dig. Ja, allt var inte bättre förr. För att då ha möjlighet att få in en fot, var det vägen via sommarvikariat på ambulansen som gällde. Utbildning till ambulanssjukvårdare fanns att söka och var då 7 veckor lång.

Jag tog tjänstledigt på mitt ordinarie jobb för att utbilda mig på egen bekostnad, och redan samma sommar 1979 fick jag mitt första heltidsjobb på räddningstjänsten i Vetlanda.

Efter det följde 24 år på räddningstjänsten i Vetlanda och senare Höglandets räddningstjänstförbund i olika befattningar från brandman/ambulanssjukvårdare, brandförman till brandmästare/insatsledare.

Därefter jobbade jag som räddningschef i Sävsjö kommun i 11 år. En spännande och framförallt utvecklande tid, där jag fick möjlighet att lära mig mycket nytt. Men det fanns också stora utmaningar.

Efter Sävsjö så blev det en tjänst i Strömstad som Stf räddningschef i 3 år. Egentligen var min avsikt att avsluta karriären i Strömstad, men så blev det inte. Våren 2016 uppmärksammades jag på att det fanns en kommande tjänst i Aneby kommun. Jag fick klart för mig att denna lilla kommun hade stora ambitioner och långt framskridna planer på en ordentlig satsning på räddningstjänstens organisation och detta fick mig att söka tjänsten som räddningschef.

Jag tillträdde min tjänst 1 september 2016. Uppdraget var tydligt. En ny brand-

station skulle projekteras och byggas, fordon och utrustning skulle moderniseras. Det fanns även vissa behov av att stärka organisationen för att kunna möta framtidens krav.

Nu med facit i hand så står det helt klart. Beslutet att flytta "hem" igen var kanske ett av de bästa beslut jag tagit. Förmånen att ha fått vara med och skapa den organisation vi har idag och möjligheten att få utnyttja all den erfarenhet jag fått genom åren vid projekteringen och bygget av vår nya brandstation har också varit fantastiskt roligt och stimulerande.

Men även här har det funnits utmaningar i verksamheten. Vid min första julfest avtackade vi 7 brandmän med 140 års erfarenhet. Det var tungt och ett hårt slag för organisationen. Det hela berodde på att en stor arbetsgivare flyttade sin verksamhet från kommunen. Vi har sedan dess slitit för att komma på banan igen. Det har blivit mycket bättre men det finns fortfarande en utmaning i att rekrytera nya brandmän.

Komma "hem" nämnde jag tidigare. Visserligen så har det sina fördelar att jobba på olika ställen och i olika kommuner. Man lär sig alltid något nytt och insikterna ökar. Under mina år i Strömstads kommun lärde jag mig mycket nytt. Där samverkades med SSRS, sjöpolis, kustbevakning m.fl. Helikopterassistans vid olyckor var ganska vanligt förekommande. Saker man inte var van vid när man kom från de mörka skogarna i Småland. Men jag lärde mig också att ordet samverkan hade en helt annan innebörd, än här "hemma" hos oss i RäddSam-F.

RäddSam-F är en fantastisk samverkan som ju i stort saknar motstycke. Vi är unika i vårt sätt att tänka och arbeta och det gör oss starka och samordnade. För oss små kommuner ger det muskler som vi aldrig skulle kunnat uppbringa inom egen organisation. Tillsammans är vi starka.

När jag nu sitter och tänker tillbaka, så funderar jag på vad det egentligen är som har gjort mitt jobb så intressant och roligt. Jag kan inte minnas att jag någonsin har tänkt tanken att det är tråkigt att gå till jobbet. Varje dag har varit fylld av glädje, utmaningar, händelser och möten med människor. Jag har genom åren haft förmånen att få jobba med fantastiska medarbetare och kollegor. Skickliga och kunniga personer som på ett fantastiskt sätt gör skillnad i våra verksamheter, och

- En fantastisk miljö i Norra Bohuslän. Här är det gott att leva.

för dem vi är till för, våra kommuninvånare.

Det finns naturligtvis många händelser genom åren som man inte glömmet. Många har varit tragiska och inneburit ett stort trauma och en sorg för de drabbade, men många har också slutat lyckligt. Känslan av att ha fått träffa en människa som man har varit med om att rädda livet på eller att ha förlöst deras barn under dramatiska omständigheter, är en förmån som inte alla människor får uppleva. Det finns inte mycket som slår den känslan och upplevelsen.

Ytterligare något som jag tror kan ha bidragit till att göra jobbet så intressant, är den utveckling som skett genom åren. 42 år är förvisso en ganska lång tid, och mycket har hänt.

Jag kan dra mig till minnes när vi en gång var ute och letade röklukt i terrängen och förskräckt konstaterade att vi troligtvis åkt över kommungränsen och kände oss tvungna att meddela kollegorna att vi varit på deras område och tassat.

På den tiden fanns heller inget POSOM-stöd för de drabbade. Det var heller inte särskilt vanligt att styrkan som varit på en allvarlig händelse satte sig ner och stöttade varandra i samtal. Sånt förväntades man klara.

Utrustningen som användes för att ta loss fastklämda människor vid trafikolyckor bestod bl.a i en manuell hydraul utrustning kallad Portopower, skärbrännare, spett, bågfil och vinkelslip. Inte mycket att komma med. Strålrören var enhetsstrålrör. Kommunikationsradion var analog med en ganska dålig räckvidd. Så visst har det hänt massor. Det var inte bättre förr. Det är mycket bättre idag.

Nu har som sagt var tiden att vända blad och påbörja nästa kapitel i livet kommit. Jag kommer i samband med min pensionering att flytta till Strömstad igen. Havet och den miljön är fantastisk. Kanske kommer jag att engagera mig i Sjöräddningsällskapet? Kan vara bra att ha något pulshöjande att göra, och att få fortsätta ha förmånen att hjälpa människor i nöd. Vi får väl se om jag platsar och om de tycker jag kan tillföra något i deras verksamhet.

Vill nu avsluta med att tacka alla de medarbetare och kollegor som jag har haft genom åren. Ingen nämnd och ingen glömd. Ni gör ett fantastiskt jobb. Fortsätt med det och lycka till i framtiden.

BO CHRISTENSSON
RÄDDNINGSCHEF
ANEBY KOMMUN

Förebyggandedagar inom RäddSam F

Under året har två förebyggandedagar genomförts, där den ena var kring brandlarm och sprinkler efter midsommarhelgen. Under hösten samlades i stort sett alla tillsynare i RäddSam F för en seminariedag tillsammans den 27 november.

Innehållet varvades mellan kunskapsuppdatering, framtidsfrågor samt diskussioner kring två tillsynsfall för en industri samt en äldre samlingslokal.

NYHETER

De nyheter som togs upp var bland annat hantering av vissa brandskyddsfrågor vid installation av solceller, gemensam grundsyn för tillsyn i RäddSam F och kommande revidering av tillsynshandboken från MSB. På eftermiddagen hölls ett pass kring operativ information i Daedalos och vilka uppgifter som kan läggas in där efter en tillsyn (eller

annat ärende på ett objekt) så att de uppgifterna ska kunna förmedlas vidare till befäl vid en eventuell räddningsinsats.

OLYCKSUTREDNING

Dagen avslutades med en redovisning av olycksutredning av en brand orsakad av laddning av en hybridbil samt en kortare utvärdering av dagen.

MEDSKICK

Förebyggandegruppen fick med sig flera bra saker med årets dag samt medskick och önskemål inför nästa dagar, som blir 2 st under 2020. Bland de ämnen som önskades inför 2020 fanns bland annat brandskydd kring batterimoduler i industri/småhus och brandfarliga varor.

JOHAN RÖNMARK
RÄDDNINGSTJÄNSTEN GISLAVED-GNOSJÖ
7180 VID INSATSEN

Fjället kallar Robert...

Jag kommer vid årsskiftet att sluta i HRF för att tillsammans med min sambo flytta upp till Luleå.

Jag kommer fortsatt att jobba med övningsverksamhet samt operativ utryckningsverksamhet i Räddningstjänsten Luleå samt i länsamarbetet Räddningstjänsterna Norrbotten. Tiden i RäddSam F samt HRF har varit extremt berikande och jag känner att jag kommer ta med mig många lärdomar från min tid här. Men framför allt alla vänner och kollegor, utan vilken min tid i Småland inte hade blivit en lika stor fröjd. Jag har trivts väldigt bra och känner att jag vill lyfta fram hela RäddSam F. Framförallt vill jag lyfta fram medlemmarna i Brandgruppen för det driv och engagemang som finns där, skiftlagen i Jönköping för eran fantastiska förmåga att känna sig välkommen, Axamogänget för sitt ständiga engagemang och inte minst mina fantastiska kollegor i Vetlanda och Nässjö.

Tack! Robban

Seminarium bränder i bostäder

skarna har börjat titta på. Utöver detta presenterades Brandskyddsföreningens pågående strategiarbete. Vilka slutsatser borde vi dra och hur bör vi anpassa vårt arbete mot bränder i boendemiljö?

Föreläsarna på seminariet var två forskare, Ragnar Andersson från Karlstads universitet och Marcus Runefors från Lunds tekniska högskola, som var med i projektet. Under dagen berördes flera olika

Fr vänster: Thomas Gell, Mattias Delin, Per Gustafsson, Marcus Runefors, Ragnar Andersson.

I början av november höll Brandskyddsföreningen Jönköpings län tillsammans med Brandskyddsföreningarna i Kronoberg och Kalmar län ett seminarium om bostadsbränder på Träcentrum i Nässjö.

Syftet med dagen var både att presentera resultatet från MSB's fyraåriga forskningsprojekt om bränder i boendemiljö, som slutrapporterades 2018, samt presentera och diskutera nya brandrisker som for-

ämnen såsom Evidensbaserad nollvision, Bränder med dödlig utgång och Risker med framtidens elsystem. Mattias Delin, från Brandforsk, presenterade strategin, Per Gustafsson, Brandskyddsföreningen Södermanland, informerade om CIP-Civil Insats Person och Thomas Gell, Brandskyddsföreningen Sverige, informerade om kommande bidragsansökan avseende bränder i boendemiljö.

ANGELICA STIGSSON
VERKSAMHETSLEDARE

BRANDSKYDDSFÖRENINGEN JÖNKÖPINGS LÄN

Automatlarmet räddade stora värden när olyckan var framme

Vid midnatt, natten till fredagen den 8 november, går det automatiska brandlarmet på en Gumiindustri utanför Rydaholm. Styrka från Rydaholm och Insatsledare från Värnamo larmas.

När styrkeledaren från Rydaholm kommer fram ges vindruiterapport "inget synligt utifrån" och att personalen håller på att utrymma. Personalen har inte sett något tecken på brand i industrin.

RÖK

Medan styrkeledaren tillsammans med kontaktpersonen från företaget läser av centralapparaten och påbörjar att lokalisera utlöst detektor upptäcker de att det trycker ut rök från ett utrymme där det finns ugnar för gummivulkning. Styrkeledaren rapporterar om konstaterad brand i ugn och ber om ytterligare enheter. 5080 höjer larmet till Nivå 20, vilket innebar 3 RE, 3 VE samt HE och SE Skärsläckare. Även ytterligare två ledningsenheter larmas.

GUMMI

Under tiden Rydaholmstyrkan gör klart för rökdykning rökfylld lagerlokalen mer och mer. I lokalen förvaras färdiga gummiprodukter för utleverans i lastpall. Ugnen som brinner finns placerad i ett mindre rum som vanligtvis är egen brandcell. Dock pågår ett förberedande arbete med att flytta denna ugn, vilket innebär att en stor öppning är gjord i väggen. På grund av detta blir 1500 m² av industrin rökfylld.

RÖKDYKNING

Riskbedöms att det inte är hög riskmiljö för rökdykningen. God hjälp att läsa olyckan fås av personal på plats, och de vet även vart i lokalen det brinner. Detta gör att tydliga instruktioner till rökdykarna kan ges vart ugnen och branden finns. Allteftersom fler styrkor anländer kompletteras rökdykarinsatsen med inträngning från motsatt håll i lokalen, i syfte att kontrollera så övriga brand-

Ugnen där branden startade.

cellsgränser håller och därefter förstärka Rydaholms släckningsarbete. RE säkras från VE och HE ställer upp och kontrollerar eventuell spridning via ventilationen. I och med den utökade rökdykarinsatsen larmas luftdepå från Ljungby.

När rökdykarna når brandobjektet, så brinner det i gummimaterial i den ca 12m² stora vulkugnen. Materialet tas ut ur ugnen och släcks ner. Därefter påbörjas släckning av resterande brand i isoleringen i ugnen.

Medan eftersläckningen av branden sker påbörjas ventileringen av röken från lagerlokalen. Detta sker dels genom

Artikeln fortsätter på nästa sida →

Bild från hjälmkamera under obbo-varvet.

de befintliga rökluckorna och dels med hjälp av brandgasfläktar. I och med att röken svalnat har den inte någon märkbar stigkraft ut genom lokalerna, men kombinationen mellan fläkt och tvärdrag gör att effekten av ventileringen blir god.

FUNGERAT VÄL

Kontakt sker med försäkringsbolag och saneringsföretag kontaktas och kommer till platsen. De konstaterar att tack vare att godset för utleverans är förpackat i lastpall med en kartongskiva över, så kan de viktiga utleveranserna till bilindustrin ske på morgonen som planerat. Konstateras också att övriga brandcellsgränser till andra producerande delar av industrin fungerat väl.

ERFARENHETER

Tack vare det automatiska brandlarmet upptäcktes branden tidigt, och större skador kunde undvikas. Ännu viktigare då personalen som jobbade natt inte befann sig i den delen av lokalen där branden utbröt.

Bra framkomstrapportering av FIP:en, förenklade bilden av händelsen och behovet av ytterligare styrkor.

INFORMATION

Är oerhört tacksamt som RL att ha personal från företaget på plats direkt vid framkomst. Tack vare deras kunskap kunde

många nyckelfrågor snabbt checkas av, tex: Är alla ute? Vart brinner det? Vad är det som brinner? Närmaste vägen till branden? Det bidrog till en bättre riskbedömning samt att rätt angreppsväg kunde väljas direkt, utan behov av omfall.

BRANDCELLER

Det är viktigt att tillse att brandcellsgränserna verkligen är täta. Inledningsvis misstänktes det att brandcellsgränserna inte var stängda då ett så pass stort utrymme var rökfyllt. Det förberedande arbetet med att flytta ugnen var ju orsaken till det, de andra brandcellerna höll tätt.

Det underlättar som RL att få ut ytterligare LE, där beslut kan diskuteras och uppgifter fördelas.

En sambandsplan upprättades med insatsgrupp, dock aningen sent in i insatsen. Sätter man den planen tidigare hade det underlättat, då det alltid blir mycket prat i radion.

RICKARD WERTHEIMER
INSATSLIEDARE 5080 VID HÄNDELSEN
RÄDDNINGSTJÄNSTEN VÄRNAMO

RäddSam F visade upp sig i Lund

Räddsam-F medverkade i början på november på brandingenjörsutbildningen i Lunds arbetsmarknadsdag. Vi var där för att visa upp samarbetet i länet och skapa en bas för framtida rekrytering. Representanter på plats var Pernilla och Sara från HRF samt Christoffer och Josefin från Jönköping.

Christoffer Carmestedt, Jönköping, Sara Falk HRF, Pernilla Lindau, HRF samt Josefin Strand, Jönköping.

Ny dekal

I år har Brandskyddsföreningen Jönköpings län en ny dekal. Årets dekal fokuserar på en påminnelse om att stänga av spisen - en dekal som gäller hela året.

Följ gärna Brandskyddsföreningen Jönköpings läns julkalender på facebook och Instagram! Gilla och dela!

<https://www.facebook.com/brandskyddsforeningenjonkopingslan/>

<https://www.instagram.com/brandskyddsforeningenjonkopingslan/>

Räddningsplankan ges ut av RäddSam F

Ansvarig utgivare
Göran Melin
goran.melin@jonkoping.se

Redaktör
Maria Boqvist
maria.boqvist@jonkoping.se

Redaktionskommitté
RäddSam F-kontoret

RäddSam F
Kansli på Högländets
räddningstjänstförbund

Postadress
Högländets räddningstjänstförbund
571 80 Näsjö

Webbplats
www.raddsamf.se

Telefon
0383-46 77 00

E-post
hoglandet@raddningstjansten.com

